ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1984

Vyhlásené: 18.12.1984 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

147

ZAKON
České národní rady
ze dne 18. prosince 1984
o soudních poplatcích

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1
Předmět soudních poplatků

Soudní poplatky (dále jen „poplatky“) vybírají za jednotlivé úkony nebo řízení (dále jen „poplatný úkon“) uvedené v prováděcím předpise, jsou-li prováděny na návrh:

a) okresní a obvodní soudy a Městský soud v Brně, krajské soudy a Městský soud v Praze, Nejvyšší soud České socialistické republiky a Nejvyšší soud Československé socialistické republiky v občanském soudním řízení,

b) správy soudů,

c) orgány prokuratury.

§ 2
Sazby poplatků

Poplatky se vybírají procentem ze základu (procentní poplatek) nebo pevnou částkou (pevný poplatek); sazby poplatků jsou uvedeny v sazebníku soudních poplatků (dále jen „sazebník“), který je přílohou prováděcího předpisu.

§ 3
Základ procentního poplatku

(1) Je-li sazba poplatku stanovena procentem ze základu, je základem poplatku cena předmětu poplatného úkonu, obvyklá v místě a čase podání návrhu na provedení poplatného úkonu; je-li základem poplatku cena nemovitostí, rozumí se touto cenou cena zjištěná podle cenových předpisů, bez případného zvýšení, pokud je tyto předpisy připouštějí. Do základu poplatku se započítá též úhrada za zřízení práva osobního užívání pozemku nebo úhrada vyplývající z vypořádání tohoto práva,[1]) pokud je toto právo předmětem poplatného úkonu.

(2) Je-li předmětem poplatného úkonu opětující se plnění, je základem poplatku součet cen všech opětujících se plnění.

(3) Základem poplatku v řízení o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů je cena všech věcí patřících do bezpodílového spoluvlastnictví manželů a ostatních hodnot, jež se přitom vypořádávají.

(4) Základem poplatku v řízení o zrušení a o vypořádání podílového spoluvlastnictví je cena věci nebo její části žádané navrhovatelem.

(5) Základem poplatku v odvolacím řízení je cena nároku uplatňovaného v odvolání.

(6) Základ poplatku vyšší než 500 Kčs se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru a vyměřený poplatek na celé koruny nahoru.

§ 4
Poplatníci

(1) Poplatníky jsou:

a) navrhovatel (navrhovatelé) poplatného úkonu, není-li dále stanoveno jinak,

b) účastníci smíru uzavřeného ve smírčím řizení,[2])

c) oba účastníci v řízení o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů,

d) občan nebo organizace v řízení zahájeném na návrh prokurátora nebo národního výboru, ve kterém bylo uplatněno jejich právo.

(2) Je-li navrhovatel v řízení od poplatku osvobozen a soud jeho návrhu vyhověl, zaplatí podle výsledků řízení poplatek nebo jeho odpovídající část odpůrce, není-li též od poplatku osvobozen. Tuto povinnost však odpůrce nemá v řízení o rozvod nebo neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je či není, v řízení o popření otcovství zahájeném na návrh matky dítěte a ve smírčím řízení při schválení smíru.

(3) Vznikne-li více poplatníkům podle odstavce 1 povinnost zaplatit poplatek společně, platí jej společně a nerozdílně.

§ 5
Vznik poplatkové povinnosti

Poplatková povinnost vzniká:

a) podáním návrhu na provedení poplatného úkonu, je-li poplatníkem navrhovatel [§ 4 odst. 1 písm. a)],

b) schválením smíru ve smírčím řízení,

c) sepsáním návrhu na zahájení řízení nebo odvolání proti rozhodnutí do protokolu,

d) v ostatních případech uložením povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím ve věci samé.

§ 6
Splatnost poplatku

Poplatek za podání návrhu je splatný vznikem poplatkové povinnosti. Poplatek za sepsání návrhu na zahájení řízení nebo odvolání proti rozhodnutí do protokolu, je splatný jeho sepsáním. Ostatní poplatky jsou splatné do tří dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit stanovena nebo jímž byl schválen, smír.

§ 7
Způsob placení poplatku

(1) Nepřevyšuje-li poplatek částku 1000 Kčs, a není-li vymáhán, platí se kolkovými známkami. Poplatek v ostatních případech se platí na účet soudu, za jehož poplatný úkon se poplatek vybírá;

v odvolacím řízení se platí na účet soudu, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje. Orgán vymáhající poplatek nepřevyšující 1000 Kčs může, považuje-li to za vhodné, povolit jeho zaplacení kolkovými známkami.

(2) Zaplacený arbitrážní poplatek se započte do poplatku, jestliže byla arbitrážní žádost postoupena orgánem hospodářské arbitráže soudu.

§ 8
Následky nezaplacení poplatku

(1) Není-li poplatek splatný podáním návrhu na zahájení řízení zcela zaplacen, a to ani dodatečně ve lhůtě, kterou soud ve výzvě k tomu určí, provede soud řízení:

a) jde-li o návrh na zahájení odvolacího řízení,

b) jde-li o pracovní spor, jemuž předcházelo rozhodčí řízení,

c) je-li v téže věci návrh rozšířen nebo podán vzájemný návrh, nebo

d) je-li nebezpečí z prodlení a poplatník osvědčí, že bez své viny nemohl poplatek zaplatit.

(2) V ostatních případech soud řízení zastaví, pokud již nezačal jednat ve věci samé.

(3) Řízení se nezastaví, nebyl-li poplatek zaplacen za sepsání návrhu na zahájení řízení do protokolu.

(4) Bude-li poplatek zaplacen do konce lhůty k odvolání proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku, soud prvního stupně zruší toto usnesení.

(5) Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, poplatková povinnost zaniká.

(6) Jde-li o návrh na provedení poplatného úkonu správou soudu nebo o návrh na provedení jiného poplatného úkonu než je uveden v odstavci 1, poplatný úkon se neprovede, dokud poplatek nebude zaplacen.

§ 9
Vracení poplatku

(1) Poplatek se vrátí, jestliže jej zaplatil, kdo nebyl k tomu povinen.

(2) Bylo-li zaplaceno na poplatku více, než mělo být zaplaceno, vrátí se přeplatek.

(3) Poplatek se vrátí i tomu, kdo jej zaplatil na základě nesprávného rozhodnutí soudu, kterým mu byla tato povinnost uložena. O vrácení poplatku rozhodne i bez návrhu soud, který nesprávné rozhodnutí vydal.

(4) Poplatek splatný podáním návrhu na zahájení řízení nebo podáním odvolání se vrátí, bylo-li řízení zastaveno nebo návrh či odvolání vzaty zpět před prvním jednáním nebo návrh či odvolání zamítnuto pro opožděnost či nepřípustnost. Obdobně se vrátí poplatek též ve věci návrhu na vydání platebního rozkazu, došlo-li k jeho zpětvzetí nejpozději v poslední den lhůty k podání odporu; po podání odporu se poplatek vrátí, došlo-li ke zpětvzetí návrhu před prvním jednáním.

(5) Bylo-li řízení o rozvod manželství zastaveno nebo byl-li vzat návrh na zahájení řízení zpět nejpozději před vydáním rozhodnutí soudem prvního stupně, vrátí se celý poplatek. Byl-li návrh na zahájení řízení o rozvod manželství vzat zpět po vydání rozhodnutí soudu, které nenabylo právní moci, aniž bylo podáno odvolání, vrací se polovina poplatku. Jestliže v odvolacím řízení bylo řízení

o rozvod manželství zastaveno nebo bylo-li odvolání proti rozhodnutí, kterým byl návrh na rozvod manželství zamítnut, vzato zpět, vrátí se polovina poplatků zaplacených v obou stupních řízení.

(6) Poplatek (přeplatek poplatku) se nevrátí, nepřevyšuje-li částku 30 Kčs.

§ 10
Osvobození od poplatku

(1) Od poplatku jsou osvobozena soudní řízení ve věcech:

a) opatrovnických,

b) péče o nezletilé děti, osvojení a povolení uzavřít manželství,

c) způsobilosti k právním úkonům,

d) prohlášení za mrtvého,

e) vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí,

f) určení nároků neprovdané matky na úhradu výživy a nákladů spojených s těhotenstvím a slehnutím,

g) popření otcovství a připadnutí plnění z neplatného právního úkonu zahájených na návrh prokurátora,[3])

h) nemocenského pojištění (zabezpečení), sociálního zabezpečení a poskytování zdravotní péče,

ch) odvolání proti rozhodnutí státních notářství,

i) přezkoumání rozhodnutí jiných orgánů než soudů,

j) prvního zápisu hospodářských organizací včetně zápisů členů prvního představenstva družstva do podnikového rejstříku.

(2) Od poplatku jsou osvobozeni:

a) československý stát, rozpočtové organizace a Státní banka československá,

b) pracovníci (domáčtí pracovníci) nebo členové družstev, jsou-li předmětem řízení nároky z jejich pracovního nebo jemu na roveň postaveného členského poměru nebo z poměru obdobného pracovnímu poměru, s výjimkou nároků proti nim uplatňovaných na náhradu škody způsobené úmyslně nebo v opilosti a nebo trestným činem, přečinem, popřípadě přestupkem; to platí i o žácích středních odborných učilišť a žácích zvláštních odborných učilišť,

c) navrhovatel v řízení o určení výživného, nejde-li o vzájemnou vyživovací povinnost rodičů a dětí,

d) navrhovatel v řízení o náhradu škody včetně škody na věcech vzniklé v souvislosti s ublížením na zdraví,

e) navrhovatel v řízení o jeho nárocích z práva autorského, z práv výkonných umělců nebo o jeho nárocích z práva k vynálezu, objevu, zlepšovacímu návrhu a průmyslovému vzoru a za vyřešení tématických úkolů,

f) navrhovatel v řízení o určení otcovství, s výjimkou řízení o popření otcovství,

g) vojáci v základní (náhradní) službě,

h) prokurátor nebo národní výbor v řízení zahájeném na jejich návrh a v řízení, do něhož vstoupili,[4])

ch) společenská organizace v řízení, do něhož vstoupila,[5])

i) občan, jakož i organizace, jejichž právo sa uplatňuje v řízení zahájeném na návrh prokurátora nebo národního výboru,

j) navrhovatel v řízeni o náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím anebo nesprávným úředním postupem,

k) navrhovatel v řízení o náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě nebo trestu,

l) diplomatičtí zástupci pověření v Československé socialistické republice, konzulové z povolání a další osoby, které podle mezinárodního práva požívají výsady a imunity, a to za předpokladu, že nejsou československými státními občany a je zaručena vzájemnost.[6]) Toto osvobození se nevztahuje na poplatky vybírané za poplatné úkony týkající se nemovitostí a návrhů na zahájení řízení (odvolání), je-li předmětem sporu nemovitost.

(3) Osvobození podle odstavců 1 a 2 se vztahuje též na řízení o výkonu rozhodnutí.

(4) Osvobození podle odstavce 1, odstavce 2 písm. b) až f) a i) až k) a odstavce 3 se nevztahuje na poplatky za jednotlivé úkony.

Řízení

§ 11

Ve věcech poplatků rozhoduje orgán, který je příslušný provést poplatný úkon. Ve věcech poplatků za řízení před odvolacím soudem rozhoduje soud, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje, pokud o poplatku nerozhodl odvolací soud.

§ 12

(1) Poplatek (doplatek poplatku) nelze vyměřit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž se stal splatným.

(2) Od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník písemně uvědomen o úkonu soudu provedeném k vyměření nebo vymáhání poplatku (doplatku poplatku), anebo v němž sjednal dohodu o splácení dlužné částky, běží nová tříletá lhůta.

(3) Úkonem k vymáhání poplatku (doplatku poplatku) je též písemná upomínka na zaplacení poplatku (doplatku poplatku] doručená poplatníkovi.

(4) Poplatek (doplatek poplatku) nelze vyměřit ani vymáhat, jakmile od konce kalendářního roku, v němž byl poplatný úkon dokončen, uplynulo 10 let.

§ 13

Pro řízení ve věcech poplatků, pokud tento zákon nestanoví jinak, platí obdobně občanský soudní řád a předpisy o řízení ve věcech daní a poplatků.[7])

§ 14

Soud poučí poplatníka ve věcech poplatků, zejména o následcích nezaplacení poplatků, o osvobození od poplatků, popř. o poplatkových úlevách, aby poplatník neutrpěl újmu.

§ 15
Kontrola a dohled

Ministerstvo financí České socialistické republiky, finanční správy a ministerstvo spravedlnosti České socialistické republiky ověřují u soudů, zda se poplatky vybírají ve správné výši, řádně a včas.

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 16

Pokud se v tomto zákoně mluví o soudu a jeho orgánech, rozumí se tím u poplatků vybíraných prokuraturou za její poplatné úkony prokuratura a její orgány.

§ 17

Z poplatných úkonů navržených nebo za řízení zahájená před účinností tohoto zákona se vybírají poplatky podle dosavadních předpisů, i když se stanou splatnými za účinnosti tohoto zákona.

§ 18

(1) Ministerstvo financí České socialistické republiky v dohodě s ministerstvem spravedlnosti České socialistické republiky vydá předpisy k provedení tohoto zákona, v nichž uvede úkony a řízení, za něž se vybírají poplatky, upraví podrobností o základu poplatků, sazby poplatků, práva a povinnosti poplatníků, soudů, orgánů provádějících kontrolu a dohled, jakož i podrobnosti o vzniku poplatkové povinnosti a o způsobu placení poplatků.

(2) Ministerstvo financí České socialistické republiky v dohodě s ministerstvem spravedlnosti České socialistické republiky může:

a) upustit u jednotlivých, druhů poplatných úkonů a skupin osob od vybírání poplatku nebo poplatek prominout,

b) učinit opatření k zamezení nesrovnalostí a tvrdostí, jež by mohly z provádění zákona vzniknout,

c) promíjet k odstranění nesrovnalostí a tvrdostí poplatky jednotlivým osobám a pověřit správy soudů a vymezit jejich oprávnění k povolování úlev.

§ 19

Zrušují se pro území České socialistické republiky:

1. zákon č. 116/1966 Sb., o soudních poplatcích,
2. opatřeni ministerstva financí k provádění zákona o soudních poplatcích č. 153/46 260/1967 z 2. ledna 1968, registrované v částce 9/1968 Sb.,
3. výnos ministerstva financí České socialistické republiky o osvobození družstev pro výstavbu rodinných domků od soudních poplatků čj. 153/11 026/1983 z 9. června 1983, registrován v částce 26/1983 Sb.

§ 20

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1985.

Kempný v. r.

Korčák v. r.

1) § 218 odst. 2 občanského zákoníku.

2) § 67 a násl. občanského soudního řádu.

3) § 62 zákona o rodině.
§ 457 odst. 2 občanského zákoníku.

4) § 32 a 35 občanského soudního řádu.

5) § 33 občanského soudního řádu.

6) Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.
Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 32/1969 Sb., o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích.

7) Vyhláška ministerstva financí č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.